

Talousarvion 2024 laadintaohjeet

Kaupunginhallitus 24.4.2023

Sisällysluettelo

1	Vuoden 2024 talousarvion laadintaohjeet	1
1.1	Talousarviokehys.....	1
2	Vuoden 2024 talousarvion laadinta	1
2.1	Talousarvion rakenne	1
2.2	Talousarvion sitovuustaso	1
2.3	Investoinnit	2
2.4	Sisäiset erät.....	3
2.5	Osallistuva budjetointi	3
3	Strategiset tavoitteet	3
3.1	Tiekartat 2032.....	3
3.2	Suunnitelmakauden tavoitteet.....	4
3.3	Sitovat vuositavoitteet.....	4
3.4	Mittarit.....	4
4	Riskit.....	4
5	Henkilöstösuunnittelu	5
5.1	Uudet tai muutettavat virat ja tehtävät sekä lakkautettavat virat	5
5.2	Palkkausmäärärahat ja sivukulut	6
5.3	Henkilöstösuunnitelma.....	6
6	Talousarvio- ja henkilöstösuunnittelulomake	7
7	Konserniyhteisöt	7
8	Aikataulu	7
9	Yhteyshenkilöt	8

1 Vuoden 2024 talousarvion laadintaohjeet

Talousarvion laadintaohjetta noudatetaan vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2024–2027 taloussuunnitelmaa tehtäessä. Ohje koskee kaupungin toimialoja ja toimielimiä. Tarkentavia operatiivisia ohjeita annetaan myöhemmin ja talousarvioaikataulua päivitetään tarvittaessa. Konserniyhteisöt ohjeistetaan erillisellä ohjeella kesäkuussa 2023.

Tässä ohjeessa annetaan talous-, henkilöstö- sekä strategisen suunnittelun ohjeet. Toimielinten tiedot talousarviota ja henkilöstösuunnitelmaa varten kerätään yhdellä lomakkeella. Toimielimet käsittelevät yhdistetyn talous- ja henkilöstösuunnitelman vuosille 2024-2027. Näin pyritään varmistamaan, että talous- ja henkilöstösuunnittelu ovat yhdenmukaisia. Talous- ja henkilöstösuunnitelma tulee käsitellä myös toimialan yhteistyöfoorumissa yhteistoimintalain mukaisesti.

1.1 Talousarviokehys

Talousarviokehys vahvistetaan kaupunginhallituksessa 5.6.2023, eikä sitä ole sisällytetty tähän talousarvion laadintaohjeeseen. Toimialakohtainen kehys vahvistetaan kaupunginhallituksen kehyskäsittelyn yhteydessä.

Suunnitelmavuosien laadinnassa noudatetaan myöhemmin annettua kehystä. Suunnitelmavuodet esitetään vastaavasti kuin talousarviokirjan muut tiedot.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Valtuustoryhmiltä pyydetään lausunnot talousarvion strategisista painopistealueista talousarviovalmistelua varten 14.5.2023 mennessä.

2 Vuoden 2024 talousarvion laadinta

2.1 Talousarvion rakenne

Talousarvion laadinnassa ja sen rakenteessa noudatetaan Kuntaliiton julkaisemaa talousarviosuosituksia Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma. Talousarvionrakenne muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosaan budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden (mm. rakennukset, maa-alueet, kiinteät rakenteet ja laitteet sekä kalusto) hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

2.2 Talousarvion sitovuustaso

Käyttötalousosassa määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on ollut lautakunnan/kaupunginhallituksen toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet. Sitovuustasoa tarkastellaan talousarvion valmistelun aikana ja päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Investointiosan sitovuustaso on talousarviossa määritelty hankeryhmä tai erikseen määritetyt hankkeet (mm. kärkihankkeet). Investoinniksi katsotaan yli 30 000 euron hankinnat, joita käytetään palvelutuotannossa useana tilikautena ja jotka kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Poikkeuksena pysyvien vastaavien sijoitukset sekä maa- ja vesialueet, joista ei kirjata poistoja. Tilapalvelujen rakennusinvestoinnit on jaettu yli 800 000 euron erillisiin investointihankkeisiin ja pieninvestointeihin (30 000–800 000 euroa).

2.3 Investoinnit

Investoinneiksi hyväksytään ainoastaan sellaiset kohteet, joissa saavutetaan pysyviä menojen vähennyksiä tai tuottavuuden ja elinvoiman lisäystä. Investoinneista tulee tehdä vaikuttavuuden arvio, jossa esitetään perustelut sekä kustannusvaikutukset. Investointikehyksenä ja -pohjana käytetään investointien 10 v. suunnitelmaa. Pieninvestointien osalta määritellään kehyksen yhteydessä osuus määrärahasta liikunta- ja kulttuurilautakunnan alaiseen toimintaan.

Investointisuunnittelun yhteydessä tarkastellaan myös vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen käyttö esim. leasing-rahoitus. Merkittävimmistä talousarvioon sisällyvistä investoinneista esitetään talousarviokirjassa erillinen liite [Investointien talousarviolomake](#), joka tallennetaan Teamsiin [Investointien seuranta/Talousarvioseuranta/Talousarvio 2024](#) –kansioon investoinnin nimellä.

Toimialojen tekemät investointiesitykset (nk. pieninvestoinnit) perusteluineen annetaan [Forms-lomakkeella](#) irtaimen omaisuuden, rakennusten sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta 31.5. mennessä. Esitetyistä investoinneista tehdään yhteenveto, jota esityksen tekijä voi tarkentaa esim. euromäärän osalta 11.8. mennessä. Investointiesitykset käydään läpi toimialojen kanssa. Pieninvestoinnit toteuttavat joko tilalpalvelut tai yhdyskuntatekniikka.

Pieninvestointiesitykset huomioidaan ao. toimieliimen talousarvioesityksissä. Lautakunnat käsittelevät osaltaan pieninvestointiesitykset talous- ja henkilöstösuunnitelman käsittelyn yhteydessä 29.9.2023 mennessä. Tilalpalvelun pieninvestoinnit käsitellään kaupunginhallituksen talousarvion ja -suunnitelman käsittelyn yhteydessä.

ICT-investointiesitykset tulee käsitellä ensin toimialojen johtoryhmissä, minkä jälkeen toimiala tallentaa hyväksytyt ICT-investointiesitykset Forms –lomakkeelle [ICT -investointiesitykset 2024](#) viimeistään 10.6.2023. Investointiesityksiä mietittäessä, toimialojen on hyvä huomioida Digitalisaatiosuunnitelmassa olevat digitalisaatiotavoitteet. Investointiesitykset käsitellään digiryhmässä. Digiryhmän käsittelyn jälkeen ICT-investoinnit esitellään konsernipalveluiden johtoryhmässä digiryhmän kommentoimana. Hyväksyntäkäsittelyn jälkeen Tietohallinto informoi toimialoja investointipäätöksistä.

Suuruudeltaan esitettävän ICT-investoinnin tulee olla vähintään 30 000 euroa, joka voi jakautua useammalle peräkkäiselle vuodelle, esim. 10 000 euroa ensimmäinen vuosi ja 20 000 euroa seuraava vuosi. Investoinnin jakautuessa useammalle vuodelle ilmoitetaan hankinnan kokonaiskustannusarvio eriteltynä toteutusvuosille (vuoden 2024 lisäksi vuodet 2025–2027). Investointiesitykset tehdään vuosittain.

Investointikuluiksi voi esittää:

- Järjestelmien tai ICT-palveluiden käyttöönottoon liittyviä kustannuksia (mukaan lukien järjestelmän hankintakulut)
- Saas –palvelun käyttöönottokulut (aloitusmaksu, joka maksetaan kertamaksuna)
- Integraatioiden suunnittelu- ja toteutustyöt
- Käyttöönottoon liittyvää projektityötä, joka ostetaan ulkopuoliselta toimittajalta tai asiantuntijalta
- Toteutuskokonaisuuksia, jotka yksittäisinä toteutuksina jäisivät alle 30 000 euroa (huomioiden, että yksittäiset toteutukset tukevat kuitenkin saman/samojen prosessien kehittämistä)

Investointikuluksi ei voi esittää:

- Hankintaan liittyvää koulutusta
- Lisenssikuluja tai järjestelmän kuukausittain veloittavaa käyttökulua, esim. Saas - palvelumaksu

- Jatkuvan palvelun (tuki- ja ylläpitopalvelu) vuosi-/kuukausikustannuksia
- Hankinnan valmistelukuluja, esim. kilpailutusmateriaalin valmistelua
- Konseptisuunnittelua

2.4 Sisäiset erät

Toimialojen väliset sisäiset erät vuodelle 2024 tallennetaan Teamsiin: [Talousarvio/Talousarvio 2023/Sisäiset erät](#) viimeistään 9.6.2023. Erät viedään keskitetysti taloussuunnitteluohjelmaan.

2.5 Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Kuntalaiset pääsevät vaikuttamaan siihen, miten kaupungin osallistuvaan budjetointiin varatut määrärahat käytetään.

Talousarviossa hyväksytään vuosittain osallistuvan budjetoinnin määräraha. Tarkoituksena on rahoittaa mahdollisimman monia pieniä hankkeita kaupungin eri puolilla. Hankkeet eivät voi lisätä vuosittain toistuvia kaupungin käyttötaloussuunnitteluun.

Osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä raportoidaan talousarviovuoden osallistuvan budjetoinnin toteutuminen. Laajempi osallisuusraportointi sisältyy hyvinvointisuunnitelmaan sekä hyvinvointikertomukseen.

Lisäksi kuntalaisten osallistumista ja vaikuttamista toteutetaan myös erilaisilla kuntalaisille tehtävillä kyselyillä sekä järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

3 Strategiset tavoitteet

Toimielimien sitovat vuositavoitteet johdetaan talousarvioon kaupunkistrategiasta.

Tavoitteiden asettaminen on osa strategista johtamista ja strategian toteuttamista, mikä kuuluu jokaiselle johtajalle oman vastuun alueen laajuudelta. Toimialajohtajalla on keskeinen rooli toimielinten vuositavoitteiden valmistelussa. Strateginen ajattelu ja johtaminen toteutuvat parhaiten, kun toimielimen vuositavoitteet luodaan yhdessä palvelujen johtajien kanssa ottaen huomioon tulevan vuoden toimenpiteet palvelujen käyttösuunnitelmissa vuonna 2024. Käyttösuunnitelmissa palvelujen toimenpiteet kiinnitetään toimielimen sitoviin vuositavoitteisiin. Ohjeet ja videot sitovien tavoitteiden sekä käyttösuunnitelmien toimenpiteiden syöttöön ja toimielinotteisiin löytyvät Opiferuksen Tuki-välilehdeltä. Kuntien muuttunut verorahoitus vaatii yhä enemmän toimialojen keskinäistä yhteistyötä tavoitteiden ja toimenpiteiden synergiaetujen ja strategisen vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Kaupunkistrategian visio vuoteen 2032 'Kaakkois-Suomen keskus – aktiivisten kaupunki' toteutuu, kun saavutetaan strategian yhteiset tavoitteet. Toimielinten vuositavoitteet jäsenyivät näiden mukaan kuuteen yhteiseen tavoitteeseen: Turvallinen kotipesä, Värikäs pelikenttä, Kaikkien kampus, Moderni työmahdollisuuksien keskus ja Logistisesti keskellä kaikkea. Lisäksi hallinnon kehittämistä koskevat tavoitteet jäsenyivät toimintamme linjauksiin: Uudet toimintatavat, Yhteistyö ja edunvalvonta, Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen ja Hallittu vakaa talous.

Opiferus tukee tavoitteiden ja toimenpiteiden seurantaan strategian yhteisten tavoitteiden ja/tai vielä voimassa olevien kasvuohjelmien päämäärien kautta. Käyttäjät ja ohjelmapäälliköt voivat tämän lisäksi merkitä tavoitteita tai toimenpiteitä seurantaan kaupungin strategiaa tukevien muidenkin ohjelmien ja suunnitelmien alle rastittamalla sopivat valinnat.

3.1 Tiekartat 2032

Yhteisten tavoitteiden toteutus jalkautuu toimialoille ja konserniyhtiöille sekä yhteistyöverkostolle. Yhteisten tavoitteiden suunnitelmallinen toteutus varmistaa, että Kouvolan visio toteutuu kaikille asukkaille, yrityksille ja yhteisöille. Tiekartat ovat strategian 10 vuoden toteutussuunnitelmia ja niitä

päivitetään vuosittain talouskehystä suunniteltaessa. Tarkastelu mahdollista poikkihallinnollisen priorisoinnin sekä synergian ja vaikuttavuuden maksimoinnin.

Uudella strategiakaudella 2023–2032 tiekarttapohjat on uudistettu. Tiekarttoja on laadittu loppusyksystä 2022 alkaen uuden strategian perusteella. Toimialakohtaiset kartat integroidaan kaupungin yhteiseksi tiekartaksi ja käsitellään johtoryhmien seminaarissa vaikuttavuuden ja säästökohteiden tunnistamiseksi. Tarkoitus on myös yhteisesti keskustella toimialojen painotuksista vuositavoitteiden laadintaa tukemaan. Tiekarttoihin taloussuunnittelukaudelle aikataulutetut toimenpiteet kuvataan taloussuunnitelmaan kirjallisesti. Talousarviovuoteen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet esitetään talousarviokirjassa ja käyttösuunnitelmissa.

3.2 Suunnitelmakauden tavoitteet

Suunnitelmakauden tavoitteet asetetaan talousarviokirjan strategiaosaan johtoryhmän esityksestä määrällisinä tavoitteina strategisille indikaattoreille. Tavoitetasot suhteutetaan valtuuston strategiassa asettamiin tavoitteisiin.

3.3 Sitovat vuositavoitteet

Vuositalavoitteet johdetaan kaupunkistrategian yhteisistä tavoitteista. Talousarviokirjassa ne liitetään siihen yhteiseen tavoitteeseen tai toimintamme linjaukseen, jota vuositavoite eniten edistää ja johon se eniten vaikuttaa. Vuositavoite on selkeästi määritelty, laadullisesti tai määrällisesti kuvattavissa oleva lopputulos. Tavoitetta ei pidä sekoittaa toimenpiteisiin. Tavoitteita kuvaa jonkin asian lisääntyminen ja parantuminen tai saavutettu tila (tehty, saavutettu, toteutunut). Tavoitteet raportoidaan sanallisesti osavuosittain sekä tekemisen arviolla aloittamatta/työn alla/valmis.

Mikäli tavoitteella on soveltuva mittari, sen seuranta osavuosittain tukee tavoitteessa edistymisen havainnollistamista. Tavoitteelle lisätään halutut mittarit Opiferuksessa.

Sitovien tavoitteiden vaatimat toimenpiteet kuvataan palvelujen käyttösuunnitelmissa. Toimenpiteitä kuvaava verbimuoto on futuuri tai preesens (tehdään, tullaan tekemään).

Vuositalavoitteet kirjataan talousarviotaulukoksi Opiferuksessa. Vuositavoitteita asetettaessa kunkin yhteyteen kirjataan lyhyt tiivistelmä sitä toteuttavista keskeisimmistä ja strategisista muutosta synnyttävistä toimenpiteistä. Tässä voi hyödyntää palveluiden käyttösuunnitelmissa tarkemmin kuvattavia toimenpiteitä.

3.4 Mittarit

Tavoitteille asetetaan onnistumista kuvaavat mittarit, jotka kuvaavat tavoitteen toteutumista. Mikäli tavoitetta ei voi mitata, mittaria ei suositella käytettävän, sillä tavoitteiden tila raportoidaan joka tapauksessa (aloittamatta/työn alla/valmis). Toteutumisaste (%) on suositeltava mittari, mikäli halutaan seurata tavoitteen tilaa tätä tarkemmin.

Mittarin laskentatavan pitää olla määritelty ja laskettavissa joka vuosi samalla laskentatavalla. Mittarista tulee kyetä määrittelemään, mitä lasketaan, mistä tietojoukosta lasketaan ja millä laskukaavalla. Mittareille annetaan talousarviokirjan taulukossa tavoite- ja lähtöarvo aikaleimaan sidottuna (vuosi/kk).

Opiferus-ohjelmaan on määritelty etukäteen mittareita, jotka ovat selattavissa. Tarkista mittaria tarvitessasi ensin, onko mittari jo olemassa. Puuttuvien mittarien lisäämistä voi ehdottaa strategiatiimille, joka tarkistaa yllä mainitut mittarin perusvaatimukset. Uusia mittariehdotuksia voi esittää 1.7.2023 alkaen.

4 Riskit

Riskeillä tarkoitetaan heikkouksia ja tapahtumia, jotka voivat vaarantaa toimintaa tai tavoitteiden saavuttamista. Riskinä voi olla myös hukattu mahdollisuus. Talousarviovuoden tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit tunnistetaan ja dokumentoidaan vuodesta 2023 alkaen Granite ERM

(Enterprise Risk Management) -järjestelmään. Järjestelmä on myös työkalu toimialojen ja palveluiden sisäiseen riskienhallintaan.

Toimialojen ja palveluiden/palveluyksiköiden riskit tulee olla päivitetty Granite ERM -järjestelmään 30.4.2023 mennessä. Turvallisuuspäällikkö tekee Granite ERM -järjestelmässä olevien tietojen perusteella toukokuun 2023 aikana tiivistelmän kaupunkikonsernin riskeistä talousarvion yleisosaan. Tiivistelmä lähetetään toimialajohtajille kommentoitavaksi toukokuun aikana.

Turvallisuuspäällikkö lähettää toimialajohtajille Granite ERM -järjestelmästä toimialakohtaiset riskiraportit toukokuun 2023 aikana. Näiden raporttien perusteella toimialat valmistelevat lyhyet tiivistelmät toimialan riskeistä osaksi lautakunnan talousarviota.

5 Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palveluja tuottaa riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Henkilöstösuunnitelmassa määritellään strategian ja toiminnan vaatima määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Henkilöstösuunnitelman lähtökohtana tulee olla kaupungin strategia ja palvelustrategiset linjaukset, joissa otetaan kantaa siihen, mitä palveluita tuotetaan ja miten niitä tuotetaan. Suunnittelukaudella talouteen liittyy monia epävarmuustekijöitä, mikä pitää ottaa myös henkilöstösuunnittelussa huomioon. Kunta-alan sopimusratkaisu nostaa henkilöstömenoja suunnittelukaudella selvästi tavanomaista enemmän.

Henkilöstösuunnittelun avulla huolehditaan palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön määrästä ja rakenteesta, turvataan riittävä osaaminen, ennakoidaan henkilöstökustannuksia sekä määritellään keinoja, joilla henkilöstövoimavaroja muodostetaan, vaalitaan ja johdetaan. Henkilöstösuunnittelun ydintä ovat henkilöstön määrän, laadun ja kohdentumisen määrittely tulevaisuuden tarpeita varten. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan henkilöstön lukumäärää ja laadulla henkilöstön osaamista, koulutusta, henkilöstö- tai ammattiryhmää, työsuhteen muotoa ja muita vastaavia asioita. Kohdentumisen suunnittelu on ennakointia sen osalta, kuinka paljon eri tehtävissä, toiminnoissa tai yksiköissä tarvitaan henkilöstöä ja miten tarve mahdollisesti muuttuu. Henkilöstösuunnittelun avulla on tarkoitus ennakoida ja ohjata toimintaa niin, että oikeat henkilöstöresurssit ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Henkilöstösuunnitelmalla luodaan pohjaa myös henkilöstön kehittämiseksi.

Kaupungin henkilöstömenojen tulee olla suunnittelukaudella kestäväällä perustalla.

Henkilöstösuunnittelun tulee olla strategiasidonnaista siten, että kaupungilla on optimaaliset henkilöstörakenteet ja -mitoitukset. Myös työtehtävien sekä työaikajärjestelmien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Käytettyjen varallaolojärjestelmien tulee olla toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia, ja niiden arvioinnissa tulee ottaa huomioon varallaolosta aiheutuvat kokonaiskustannukset. Tavoitteena on nykyistä parempi osaamisen ennakointi ja sen täysimääräinen hyödyntäminen. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen sekä sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentäminen ovat myös keskeisiä keinoja vähentää henkilöstömenoja. Tämä edellyttää vaihtoehtoisten ratkaisujen hakemista pidentää työuria myös työkyvyn heikentyessä.

5.1 Uudet tai muutettavat virat ja tehtävät sekä lakkautettavat virat

Mikäli uutta osaamista tarvitaan, tulee se pyrkiä toteuttamaan ensisijaisesti virkojen ja tehtävien muutoksilla siten, että henkilöstön kokonaismäärä ei kasva. Uusia tai muutettavia virkoja ja tehtäviä koskevat esitykset vuodelle 2024 tulee tehdä omalla erillisellä lomakkeella ja määrärahojen on sisällyttävä talousarvioon annetun kehyksen puitteissa. Mikäli palkkausmääräraha poistetaan toimialan talousarvion valmisteluprosessissa, tulee myös esitys poistaa lomakkeesta. Kaikista toimialan esittämistä uusista tai muutettavista viroista/tehtävistä vuodelle 2024 laaditaan myös tehtävänkuvauslomakkeet sekä erilliset sanalliset perustelut.

Avoimena olevat virat, joita ei aiota täyttää, tulee esittää lakkautettavaksi. Lakkautettavaksi esitettävät virat merkitään erilliseen lakkautettavat virat -lomakkeeseen.

Vakinaisen henkilöstön nykytila kuvataan henkilöstösuunnitelmassa päivämäärän 1.6.2023 mukaisena. Henkilöstöpalvelut toimittaa toimialoille erikseen pyydettyessä raportin toimialan henkilöstöstä 1.6.2023 talous- ja henkilöstösuunnittelun tueksi.

5.2 Palkkausmäärärahat ja sivukulut

Budjetointiohjelmassa palkkausmäärärahoja korotetaan 4,4 prosentilla kesäkuun 2023 palkkaustasosta. Korotusprosentti sisältää varautumisen vuoden 2024 yleiskorotuksiin ja palkkaohjelmiin sekä 1.6.2023 paikallisen järjestelyerän (0,7 %) ja kehittämisohjelmaerän (1,2 %), jotka viedään palkanlaskentajärjestelmiin todennäköisesti vasta palkkatietojen toimittamisen jälkeen.

Kuntaliiton ja Kevan tämänhetkiset ennusteet vuodelle 2024 ovat seuraavat: laskennallinen palkkaperusteinen eläkevakuutusmaksu (KuEL) 17,30 % (työnantajan osuus, joka sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun), laskennallinen opettajien eläkemaksu (VaEL) 17,20 % (työnantajan osuus, joka sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun), kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu 1,48 %, työttömyysvakuutusmaksu 2,06 % ja muut sotu-maksut 0,7 %. Palkkojen sivukuluprosentit ovat tässä vaiheessa alustavia ennusteita ja niitä tarkistetaan tarvittaessa myöhemmin.

Tasausmaksu budjetoidaan keskitetysti kustannuspaikkatasolla 9.6.2023 mennessä.

5.3 Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelmaosio kattaa sekä laadullisen että määrällisen osion. Lomakkeen sisältö on seuraava:

Henkilöstötarpeeseen (määrä ja rakenne) vaikuttavat tekijät ja henkilöstöön kohdistuvat muutostarpeet -kohtaan kirjataan toiminnan painopistealueiden ja suunnittelukauden kehittämiskohteiden vaikutukset henkilöstötarpeeseen koskien henkilöstön määrää ja rakennetta.

Keskeiset osaamistarpeet suunnittelukaudella -kohdassa tunnistetaan ja kirjataan strategisten painopisteiden ja keskeisten kehittämiskohteiden perusteella osaamistarpeita eli millaista osaamista tarvitaan suunnittelukaudella ja millaisen osaamisen tarve vähenee sekä millä toimenpiteillä näihin muutostarpeisiin vastataan. Osaamistarpeiden osalta on tärkeää nostaa esille ne keskeiset osaamiset, joita tulee kehittää suunnittelukaudella. Esitykset lakkautettavista viroista tulee merkitä erilliselle lakkautettavat virat -lomakkeelle.

Talousarviovuodelle 2024 esitettävistä uusista sekä muutettavista viroista ja tehtävistä laaditaan erillinen liitelomake sekä esitetään erilliset kirjalliset perustelut uusien tai muutettavien virkojen/tehtävien merkityksestä palvelutuotannolle. Palkkausmäärärahojen tulee sisältyä talousarvioon.

Henkilöstön nykytilassa kuvataan vakinaisessa palveluksessa olevan viranhaltijoiden ja työntekijöiden nykytila, ei vakanssien. Lukumääriin lasketaan kaikki 1.6.2023 päätoimisessa kokoaikaisessa tai osa-aikaisessa virka-/työsuhteessa olevat henkilöt, mutta ei kuitenkaan sivutoimisia työntekijöitä. Henkilöstö jaotellaan esihenkilöihin ja muuhun henkilöstöön. Esihenkilöihin lasketaan mukaan ainoastaan esihenkilötehtävissä toimivat. Päällikkö-nimikkeellä ovat asiantuntijat, jotka eivät ole esihenkilöitä, lasketaan muuhun henkilöstöön. Eläke-/muu poistuma ilmoitetaan plus-merkkisenä, jotta laskukaavat toimivat oikein. Tarkoituksena on tarkastella, kuinka paljon nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä on käytettävissä suunnitelmakauden lopussa.

Määrällinen henkilöstösuunnitelma -kohtaan eli arvioon tarvittavan henkilöstön määrästä henkilötyövuosina (htv) merkitään henkilöstön määrä henkilötyövuosina (brutto).

Henkilötyövuosilaskennassa koko vuoden kokoaikatyössä oleva henkilö on yksi henkilötyövuosi (1 htv). Koko vuoden osa-aikatyössä (työaika 50 % täydestä työajasta) on puoli henkilötyövuotta (0,5 htv). Mikäli henkilö palkataan kesken vuoden esim. 1.8.2023 alkaen koko loppuvuodeksi kokoaikaiseen palvelussuhteeseen, muodostuu hänen työpanoksestaan 0,42 htv.

6 Talousarvio- ja henkilöstösuunnittelulomake

Liitteenä oleva talousarvio- ja henkilöstösuunnittelulomake täytetään lautakunnittain/toimielimittäin ja tallennetaan liitteineen aikataulun mukaisesti [Teams/Talousarvio/Talousarvio 2024/Lautakuntien esitykset](#) toimielinkohtaisiin kansioihin.

7 Konserniyhteisöt

Omistajaohjaus ohjeistaa konserniyhteisöt erillisellä ohjeella kesäkuussa 2023.

8 Aikataulu

2023	Käsittely/vastuu	Tehtävä
19.4.	Toimialat	Sisäinen kehysseminaari
24.4.	Kaupunginhallitus	Laadintaohjeet
30.4.	Toimialat	Sisäisen erien muutokset kehykseen
30.4.	Toimialat	Kehysmuutokset
30.4.	Toimialat	Riskiarviot tehtynä Graniteen
14.5. mennessä	Valtuustoryhmät	Lausunnot talousarvion strategisista painopistealueista
25.5.	Kaupunginvaltuusto	Talousseminaari
31.5.	Toimialat	Pieninvestointiesitykset tallennettu
31.5.	Toimialat	Strategisten tiekarttojen tarkistaminen
5.6.	Kaupunginhallitus	Talousarviokehys
7.6.	Henkilöstöpalvelut	Henkilötason palkkalistojen toimittaminen talousyksikköön
9.6.	Toimialat	Sisäiset erät valmiit
9.6.	Talous	Poistoarviot talousarvioon
10.6.	Toimialat	ICT-investointiesitykset tallennettu
Kesäkuu	Omistajaohjaus	Konserniyhteisöjen ohjeistus
24.8.	Toimialat	Sisäinen talousarvioseminaari
31.8.	Toimialat	Talousarviovuoden 2024 tavoitteet sekä näitä koskevat riskit ja mittarit
4.9.	Jory	Talousarvion seuranta ja laadinta
Syyskuu	Omistajaohjaus	Vuoden 2024 tavoitekeskustelut tytäryhteisöjen kanssa
26.9.	Tytäryhteisöt	Tietojen toimittaminen omistajaohjaukselle
29.9. mennessä	Lautakunnat	Talous- ja henkilöstösuunnitelmien käsittely
2.10.	Jory	Talousarvio ja -suunnitelma
6.10.	Talous	Talousarviokirja valmis
11.10.	Kaupunginvaltuusto	Talousarvioseminaari
16.-17.10.	Kaupunginhallitus	Talousarvion ja -suunnitelman 1. käsittely
6.11.	Kaupunginhallitus	Talousarvion ja -suunnitelman 2. käsittely, henkilöstösuunnitelma Veroprozentit
13.11.	Kaupunginvaltuusto	Talous- ja henkilöstösuunnitelmien hyväksyminen Veroprozentit
11.12.	Kaupunginhallitus	Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet
Joulu-tammikuu	Toimialat	Käyttösuunnitelmien laatiminen
Joulu-tammikuu	Toimielimet	Käyttösuunnitelmien hyväksyminen

9 Yhteyshenkilöt

Talous

Talousjohtaja Hellevi Kunnas

Laskentapäällikkö Katri Kemppi

Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstöjohtaja Päivi Karhu

Henkilöstösuunnittelupäällikkö Annamaija Saarela

Toiminnalliset tavoitteet

Kehittämispäällikkö Katariina Valtonen

Konsernin riskienhallinta, toimialan riskien arviointi

Hallintojohtaja Saara Rannikko-Rahkonen

Turvallisuuspäällikkö Johanna Tauriainen

Konserniyhteisöt

Kehittämispäällikkö Karoliina Kanerva